

Metodický postup pre Správu o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu

Bratislava október 2016

I Čo je to participácia resp. účasť verejnosti

OECD v publikácii *Občania ako partneri* (2001, s. 14)¹ definuje participáciu verejnosti v troch úrovniach: *informovanie, konzultovanie a aktívna participácia*.

- 1 **Informovanie:** V rámci informovania zverejňujú orgány štátnej správy proaktívne alebo na podnet verejnosti informácie týkajúce sa procesu tvorby verejných politík. V rámci informovania sa predpokladá jednosmerných tok informácie smerom z orgánov štátnej správy k verejnosti.
- 2 **Konzultácia:** Orgány verejnej správy vykonávajú aktivity s cieľom získať spätnú väzbu na proces tvorby verejných politík zo strany verejnosti alebo konkrétnych zainteresovaných skupín. S cieľom získať spätnú väzbu je potrebné aby orgán verejnej správy zadefinoval cieľovú skupinu, ktorej spätnú väzbu sa usiluje získať a v akej problematike.
- 3 **Aktívna participácia:** Aktívna participácia verejnosti na tvorbe verejných politík môže prebiehať prostredníctvom navrhovania alternatívnych riešení k predmetnej verejnej politike. Napriek aktívnej participácii verejnosti, zostáva zodpovednosť za formuláciu konečnej podoby verejnej politiky na orgánoch verejnej správy. Zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík chápe OECD ako pokročilý vzájomný vzťah medzi orgánmi verejnej správy a verejnosťou, ktorý funguje na princípe partnerstva.

Povinnosť zapojiť verejnosť do tvorby právneho predpisu ustanovil zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov² (ďalej len „Zákon o tvorbe právnych predpisov“). V zmysle § 2 ods. 1 cit. zák. *„cieľom tvorby právnych predpisov je pripraviť za účasti verejnosti taký právny predpis, ktorý sa stane funkčnou súčasťou vyváženého, prehľadného a stabilného právneho poriadku Slovenskej republiky (...) zlučiteľného s právom Európskej únie a medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky.“*

II Kontext Správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu

V § 7 Zákona o tvorbe právnych predpisov sú taxatívne vymedzené obligatórne náležitosti návrhu právneho predpisu, ktorý je predkladaný do medzirezortného pripomienkového konania. V zmysle cit. ustanovenia je povinnou súčasťou návrhu právneho predpisu *Správa o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu* (ďalej len „Správa o účasti verejnosti“). Správa o účasti verejnosti patrí medzi obligatórne prílohy návrhu právneho predpisu predkladaného do medzirezortného pripomienkového konania aj v zmysle Čl. 17 ods. 1 písm. f) Legislatívnych pravidiel vlády SR³.

¹Dostupné na: <http://www.internationalbudget.org/wp-content/uploads/Citizens-as-Partners-OECD-Handbook.pdf>

²Dostupný na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/400/>

³Dostupné na: http://www.vlada.gov.sk/data/files/6645_legislativne-pravidla-vlady-slovenskej-republiky-schvalene-uznesenim-vlady-slovenskej-republiky-zo-4-maja-2016-c-164-v-zneni-uznesenia-vlady-slovenskej-republiky-z-28-septembra-2016-c-441.pdf

Vzor Správy o účasti verejnosti definoval ÚSV ROS a vychádza z odporúčacieho materiálu *Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík*⁴, ktorý bol schválený uznesením vlády SR zo 17. decembra 2014 č. 645. Správa o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu mapuje, či boli v jednotlivých fázach a subfázach tvorby právneho predpisu dodržané odporúčané kroky vedúce ku korektnému a efektívnemu dialógu s verejnosťou a zainteresovanými aktérmi. Správou sa deklaruje, že bol právny predpis vytvorený za účasti verejnosti, ako to vyžadujú Zákon o tvorbe právnych predpisov a Legislatívne pravidlá vlády SR.

Správa o účasti verejnosti definuje 4 scenáre, podľa miery zapojenia verejnosti:

- Scenár 1: verejnosť je **informovaná** o tvorbe právneho predpisu
- Scenár 2: verejnosť sa **zúčastňuje na diskusii** o tvorbe právneho predpisu
- Scenár 3: verejnosť sa **zúčastňuje na tvorbe** právneho predpisu
- Scenár 4: verejnosť sa **zúčastňuje na tvorbe** právneho predpisu v **rovnocennom postavení** s predkladateľom právneho predpisu

Miera zapojenia verejnosti závisí od viacerých faktorov napr. od špecifickosti problematiky, sformovaných názorových skupín, potreby prijať rozhodnutie v krátkom čase, dostupnosti zdrojov na implementáciu, existencie verejnej diskusie a i. Najnižšia miera zapájania verejnosti sa očakáva v rámci scenára 1 a naopak, najvyššia, v rámci scenára 4.

III Účel Správy o účasti verejnosti

Hlavným účelom Správy o účasti verejnosti je zjednodušiť legislatívny proces, najmä predísť komplikovanému a konfliktnému rozporovému konaniu a posilniť návrh právneho predpisu podporou verejnosti pri predkladaní na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky. Ďalším jej dôležitým účelom je mapovať participatívny proces pri tvorbe právnych predpisov. Správa o účasti verejnosti plní najmä tieto dve funkcie:

1. *Ex ante: Pomôcka počas tvorby právneho predpisu*

Správu o účasti verejnosti je vhodné využívať pred spustením, na začiatku a v priebehu procesu tvorby právneho predpisu ako pomôcku, definujúcu kroky, pri ktorých dodržaní je zaručený korektný a efektívny participatívny proces.

2. *Ex post: Deklarácia zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu*

Predkladateľ prostredníctvom Správy o účasti verejnosti deklaruje, že v jednotlivých fázach a subfázach tvorby právneho predpisu v dostatočnej miere zapojil verejnosť do tvorby právneho predpisu.

⁴ Dostupné na:

http://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/aktuality/participacia/2014/05/Pravidla-zapajania-verejnosti-verejne-politiky.pdf

IV Identifikácia scenára 1 – 4 a vyplňanie Správy o účasti verejnosti

Identifikácia optimálneho scenára 1, 2, 3 alebo 4, by mala prebehnúť ešte pred spustením tvorby právneho predpisu. V záujme splnenia povinnosti⁵ informovať verejnosť o plánovanom spôsobe jej zapojenia do tvorby právneho predpisu, je odporúčané uviesť identifikovaný scenár 1 – 4 už v predbežnej informácii alebo legislatívnom zámere, ktoré sa obligatórne zverejňujú prostredníctvom portálu Slov-lex.

Pri rozhodovaní predkladateľa o miere zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu je potrebné zvážiť najmä:

- záujem verejnosti (zainteresovaných aktérov, odbornej verejnosti i laikov) o problém, ktorý má navrhovaný právny predpis riešiť a ako výrazne nový alebo novelizovaný právny predpis zasiahne do života občanov; na vyšší záujem a vplyv na verejnosť je dobré reagovať umožnením rozsiahlejšej diskusie a prípadne aj spolurozhodovaním,
- aká naliehavá je potreba prijať právny predpis (koľko reálneho času je k dispozícii na zapojenie verejnosti); ak je napr. silný tlak EÚ na rýchle prijatie rozhodnutia, verejnosť je potrebné informovať, avšak na jej zapojenie do diskusie alebo rozhodovania nie je priestor,
- nakoľko je rozvinutá verejná diskusia o probléme, ktorý má navrhovaný právny predpis riešiť; čím menej je rozvinutá verejná diskusia, tým väčší dôraz je potrebné klásť na informovanie verejnosti,
- aká komplexná je téma; čím komplexnejší problém, tým väčší dôraz je potrebné klásť na prácu s odborníkmi a inštitúciami,
- ako téma polarizuje zainteresovaných aktérov a verejnosť, t.j. nakoľko je spojená s verejným konfliktom (podobne ako predchádzajúce, súčasne je potrebné na proces vyčleniť dostatočný čas na poskytnutie informácií verejnosti),
- aké zdroje sú k dispozícii na proces participácie; zapájanie verejnosti do rozhodovania vyžaduje finančné aj ľudské zdroje, je preto potrebné zvážiť náročnosť procesu vo vzťahu k dostupným zdrojom. Súčasnne by sa však ich nedostatok nemal stať opakovaným argumentom pre rozhodovanie bez informovania a účasti verejnosti.

Nižšie uvedená tabuľka slúži ako pomôcka pre predkladateľa, aký scenár zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu je najvhodnejší a akým bude tvoriť právny predpis. V rámci predkladania právneho predpisu do medzirezortného pripomienkového konania vyplňa predkladateľ Správu o účasti verejnosti k tomu scenáru, ktorý identifikoval pred spustením tvorby právneho predpisu.

⁵ Čl. 10 a 11 Legislatívnych pravidiel vlády SR

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Faktory, na základe ktorých sa identifikuje optimálny Scenár 1 – 4 zapájania verejnosti sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Scenár	Popis faktorov	Cieľ participatívneho procesu	Tradičné nástroje	Príklad právneho predpisu
Scenár 1: „Verejnosť je informovaná o tvorbe právneho predpisu“ alebo informovanie	• existuje potreba prijať právny predpis v krátkom čase • neočakáva sa výrazná polarizácia názorov v spoločnosti • o danom probléme je verejnosť málo informovaná • neráta sa s aktívnou rolou verejnosti • ide o jednostranné informovanie	• informovať verejnosť o procese tvorby právneho predpisu, ◦ zvýšiť povedomie verejnosti ◦ príprava verejnosti na diskusiu	• Informovanie vo verejnoprávných médiách (spravodajstvo, diskusie) • Tlačová správa • Brífing • Leták a informačný materiál • Verejné zhromaždenie	• právne predpisy, ktoré sa nepredkladajú do pripomienkového konania
Scenár 2: „Verejnosť sa zúčastňuje na diskusii o tvorbe právneho predpisu“ alebo Konzultovanie Diskutovanie	• o probléme existuje verejná diskusia • verejnosť sa zaujíma o riešenie problému • sú sformované názorové skupiny avšak nepolarizujú spoločnosť • existuje tlak na zmenu súčasnej legislatívy, ktorá rieši problém;	• zapojiť verejnosť do diskusie o tvorbe právneho predpisu ◦ podpora verejnej diskusie; ◦ zvyšovanie kvality rozhodnutia ◦ zvyšovanie povedomia verejnosti ◦ pomenovanie dôležitých hodnôt	• Konferencie • Workshopy • Verejné vypočutie • Diskusné fóra • Deliberačné fóra	• právne predpisy, ktoré sa predkladajú do skráteného pripomienkového konania
Scenár 3: „Verejnosť sa zúčastňuje na tvorbe právneho predpisu“ alebo Dosahovanie dohody Podieľanie sa na rozhodnutí	• o predmete právneho predpisu existuje rozvinutá verejná diskusia • sú sformované názorové skupiny, ktoré sa aj rozchádzajú v spôsobe riešenia • komplexnosť problému vyžaduje spoluprácu viacerých verejných inštitúcií a občianskej spoločnosti • počíta sa s aktívnou rolou verejnosti	• zapojiť verejnosť do tvorby právneho predpisu, ◦ získavanie a zapracovávanie návrhov od zainteresovaných aktérov ◦ dosahovanie dohody alebo zhody	• Ad hoc osobné konzultácie s vybranými odborníkmi príp. zainteresovanými občanmi • Pracovné skupiny • Poradné skupiny • Rady vlády • Odborné komisie • Vyjednávanie so záujmovými skupinami • Vyjednávanie o konkrétnej podobe	• právne predpisy, ktoré sa predkladajú do pripomienkového konania

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

			právneho predpisu • Spoločné plánovanie	
Scenár 4: „ Verejnost' sa zúčastňuje na tvorbe právneho predpisu v rovnocennom postavení s predkladateľom právneho predpisu“ alebo Plánovanie spoločného postupu Účast' na realizácii rozhodnutia	• komplexnosť problému vyžaduje spolupráci viacerých verejných inštitúcií a občianskej spoločnosti • počíta sa s aktívnou rolou zainteresovaných aktérov	• zapojiť čo najširšiu verejnost' do tvorby právneho predpisu v rovnocennom postavení s predkladateľom právneho predpisu ○ široké zapojenie rôznych zainteresovaných skupín ○ eliminácia konfliktu medzi rôznymi záujmami ○ zvýšiť kvalitu legislatívy ○ budovanie kapacít pre implementáciu právneho predpisu	• Spoločné plánovanie so zdieľanou zodpovednosťou za implementáciu právneho predpisu	• právne predpisy, ktoré sa predkladajú do pripomienkového konania, a ktorých predmetom je široký okruh práv a povinností a vzťahov, ktoré upravujú

Vymedzenie použitých pojmov⁶

Verejnosťou sú všetky fyzické, ako aj právnické osoby, ich združenia, organizácie alebo skupiny. Pre účely Správy o účasti verejnosti sa verejnosťou rozumejú všetky osoby okrem predkladateľa, najmä však osoby, ktoré nie sú súčasťou verejnej správy.

1. PRÍPRAVA TVORBY PP

Jedná sa o fázu pred spustením tvorby právneho predpisu, t. j. pred zverejnením predbežnej informácie, predložením legislatívneho zámeru na rokovanie vlády alebo spustením tvorby zákona podľa plánu legislatívnych úloh vlády. Cieľom je rozhodnúť, akým spôsobom bude verejnosť do tvorby právneho predpisu zapojená a identifikovať dotknuté skupiny a jednotlivcov.

1.1 Identifikácia cieľa

Definovanie cieľa účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu (závisí od zamýšľanej intenzity zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu, resp. od šírky oblasti spoločenských vzťahov, práv a povinností, ktoré má zamýšľaný právny predpis upraviť:

- Scenár 1 – **informovať verejnosť** o procese tvorby právneho predpisu,
- Scenár 2 – **zapojiť verejnosť do diskusie** o tvorbe právneho predpisu,
- Scenár 3 – **zapojiť verejnosť do tvorby** právneho predpisu,
- Scenár 4 – **zapojiť** čo **najširšiu verejnosť do tvorby** právneho predpisu **v rovnocennom postavení** s predkladateľom právneho predpisu.

Identifikácia cieľa účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu je obligatórnou náležitosťou ako predbežnej informácie, tak aj legislatívneho zámeru („spôsob zapojenia verejnosti“).

1.2 Identifikácia problému a alternatív

Vymedzenie základných problémov, na ktoré má zamýšľaný právny predpis reagovať a identifikácia a posúdenie alternatívnych spôsobov na odstránenie definovaných problémov. Identifikácia problému a alternatív je obligatórnou náležitosťou Doložky vybraných vplyvov, preto sa bod odporúča vyplňať na jej základe.

1.3 Identifikácia zainteresovaných skupín a jednotlivcov

Vymedzenie, ktoré skupiny alebo jednotlivci:

- budú právnym predpisom ovplyvnení a/alebo majú nejaký záujem na výslednej podobe právneho predpisu,
- môžu nejakým spôsobom ovplyvniť, ohroziť alebo znemožniť tvorbu právneho predpisu.

⁶ Poradie použitých pojmov korešponduje so scenárom č. 4, nakoľko je najobsiahlejší. Pre orientáciu v ostatných scenároch (č. 1 až 3) je potrebné vychádzať zo samotných použitých pojmov.

Identifikácia zainteresovaných skupín a jednotlivcov je obligatórnou náležitosťou Doložky vybraných vplyvov, preto sa bod odporúča vyplňať na jej základe.

1.4 Identifikácia záujmov zainteresovaných skupín a jednotlivcov

Vymedzenie, ktoré skupiny alebo jednotlivci:

- majú, resp. deklarujú záujem ovplyvniť výslednú podobu právneho predpisu,
- majú, resp. by mohli mať konflikt medzi sebou a predkladateľom návrhu právneho predpisu alebo medzi sebou navzájom.

2 INFORMOVANIE VEREJNOSTI O TVORBE PP

Verejnosť je potrebné informovať počas celého procesu tvorby právneho predpisu, t. j. až po jeho predloženie do pripomienkového konania, nakoľko Správa je povinnou prílohou návrhu právneho predpisu prekladaného do pripomienkového konania. Verejnosť je povinne informovaná najmä prostredníctvom portálu Slov-Lex; mimo predpísaných spôsobov informovania je vhodné dbať aj na informovanie verejnosti inými spôsobmi, napríklad prostredníctvom masových médií; pri zapojených aktéroch prichádza do úvahy aj osobné informovanie (e-mail, telefonát, ap.).

2.1 Rozsah informácií

Informácie je potrebné verejnosti poskytnúť aspoň v nasledujúcom rozsahu:

- **problém, ktorý má predmetný právny predpis riešiť:** oblasť spoločenských vzťahov, práv a povinností, ktoré má pripravovaný právny predpis upraviť,
- **cieľ účasti verejnosti:** informovanie verejnosti, zapojenie verejnosti do diskusie, zapojenie verejnosti do tvorby právneho predpisu (bližšie pozri vysvetlivky k bodu 1.1),
- **časový rámec:** predpokladané časy jednotlivých štádií procesu tvorby právneho predpisu, napríklad kedy sa začne samotná tvorba právneho predpisu, kedy bude predložený do pripomienkového konania a pod.,
- **plánovaný proces tvorby:** akým spôsobom bude právny predpis tvorený, t. j. či bude tvorený bez priamej účasti verejnosti alebo s účasťou verejnosti, aké formy účasti verejnosti sa predpokladajú (diskusia, pripomienkovanie, pracovné skupiny, workshopy, konferencie a pod.).

2.2 Kontinuita informovania

Verejnosť a zapojených aktérov je potrebné informovať počas celého procesu tvorby právneho predpisu, od jej prípravy, cez samotnú tvorbu až po jeho predloženie do pripomienkového konania. Informácie majú byť relevantné, teda majú mať význam vo vzťahu k pripravovanému právnemu predpisu. Informácie poskytované po ukončení tvorby právneho predpisu sa zverejňujú povinne na portáli Slov-Lex.

2.3 Kvalita a včasnosť informácií

Pod pojmom „včasnosť“ rozumieme informácie poskytnuté v dostatočnom časovom predstihu na zabezpečenie požadovaných úkonov (formulácia pripomienok, dostavenie sa na pracovné stretnutie, vypracovanie materiálov, a i.). V prípade zasielania materiálov na pripomienkovanie účastníkom legislatívneho procesu sa očakáva poskytnutie dostatočnej časovej alokácie na kritické zhodnotenie zasielaného materiálu a formuláciu pripomienok. Minimálna lehota na pripomienkovanie by mala byť stanovená na 7 pracovných dní (max. 70 stránkový dokument). Táto časová alokácia sa priamo úmerne zvyšuje k zvyšujúcemu sa počtu strán materiálu. V prípade žiadosti o účasť na pracovnom stretnutí je nutné túto požiadavku formulovať minimálne 5 pracovných dní pred plánovaným stretnutím.

Informácie je potrebné verejnosti poskytnúť s dostatočným časovým predstihom:

- pred začatím každého ďalšieho štádia tvorby právneho predpisu,
- pred akoukoľvek aktivitou, ktorá si vyžaduje účasť zainteresovaných aktérov (napr. účasť v pracovnej skupine).

Informácie je potrebné poskytovať vo vyhovujúcej technickej kvalite, teda v takej forme, aby boli prístupné aj osobám so zdravotným postihnutím a ďalším skupinám osôb znevýhodneným obmedzeným prístupom k informáciám a vo forme, ktorá je strojovo spracovateľná

2.4 Adresnosť informácií

Zvolená forma informovania verejnosti by mala byť dostatočne účinná, aby sa dostala k adresátovi. Napríklad širokú verejnosť je vhodné informovať prostredníctvom masových médií (TV, rozhlas, tlač a pod.), zainteresovaných aktérov je vhodné informovať osobne (e-mail, telefonát, ap.).

3 ÚČASŤ VEREJNOSTI NA TVORBE PP

Jedná sa o fázu, počas ktorej sa právny predpis tvorí, t. j. od zverejnenia predbežnej informácie, resp. legislatívneho zámeru až po jeho predloženie do pripomienkového konania. Cieľom je eliminovať formálne zapojenie verejnosti a reálne ju zapojiť do tvorby právneho predpisu.

3.1 Jasné zadanie procesu tvorby právneho predpisu

V základnom rámci procesu tvorby právneho predpisu je potrebné definovať najmä:

- záväzky a povinnosti zapojených aktérov a ich mandát v procese,
- zvolené participatívne metódy,
- preferované postupy rozhodovania,
- spôsob riešenia názorových a hodnotových rozdielov medzi zainteresovanými skupinami.

3.2 Zapojení aktéri

Zapojenými aktérmi sa rozumejú zainteresované skupiny a jednotlivci, ktorí boli aktívne zapojení do tvorby právneho predpisu; do procesu tvorby právneho predpisu by mali byť zapojené tie zainteresované skupiny a jednotlivci, ktorí boli identifikovaní v zmysle bodu 1.3. Pri zapájaní zainteresovaných skupín a jednotlivcov je potrebné dbať na to, aby boli dodržané:

- **reprezentatívnosť vzorky:** taká, ktorá dostatočne zodpovedá zainteresovaným skupinám a jednotlivcom,
- **celková heterogenita:** zapojení aktéri boli vybraní tak, aby predstavovali rôznorodosť zainteresovaných skupín a jednotlivcov,
- **relevantný počet expertov:** čím širšia a zložitejšia oblasť spoločenských vzťahov, práv a povinností, ktorú má zamýšľaný právny predpis upraviť, tým väčší počet zapojených expertov.

3.3 Spätná väzba

Verejnosti, resp. zapojeným aktérom je potrebné poskytnúť spätnú väzbu o tom, ako bolo s ich návrhmi a pripomienkami naložené. Jedná sa najmä o návrhy a pripomienky, ktoré boli vznesené k predbežnej informácii, resp. v rámci pripomienkového konania. Odporúčané je aj vyjadrenie sa k návrhom a pripomienkam vzneseným napr. na pracovných skupinách, workshopoch a pod. Spokojnosť sa vyplňa na základe spätnej väzby zapojených aktérov, ak nejaká je; prípustný je aj konkludentný súhlas, nakoľko zapojení aktéri nemajú povinnosť svoj súhlas/nesúhlas vyjadriť predpísanou formou. V prípade konkludentného súhlasu sa uvádza „áno“. „Nie“ sa uvádza len v prípade vyjadrenia výslovného nesúhlasu.

3.4 Zapracovanie návrhov zapojených aktérov

Vyhodnocuje sa, či boli návrhy zapojených aktérov zapracované do výsledného návrhu právneho predpisu. Spokojnosť sa vyplňa na základe spätnej väzby zapojených aktérov, ak nejaká je; prípustný je aj konkludentný súhlas. V prípade konkludentného súhlasu sa uvádza „áno“. „Nie“ sa uvádza len v prípade vyjadrenia výslovného nesúhlasu.

3.5 Naplnenie cieľov a očakávaní

Cieľom sa rozumie cieľ účasti na tvorbe právneho predpisu, ako bol definovaný počas prípravy tvorby právneho predpisu. Očakávaniami sa rozumejú predpoklady na strane predkladateľa návrhu právneho predpisu, čo by mala účasť verejnosti priniesť. Spokojnosť sa vyplňa na základe spätnej väzby zapojených aktérov, ak nejaká je; prípustný je aj konkludentný súhlas. V prípade konkludentného súhlasu sa uvádza „áno“. „Nie“ sa uvádza len v prípade vyjadrenia výslovného nesúhlasu.

3.6 Formy procesu tvorby právneho predpisu

Formami procesu sa rozumejú zvolené a použité participatívne metódy, akými sú napríklad:

- pracovné a poradné skupiny vytvorené zo zástupcov predkladateľa právneho predpisu a zainteresovaných skupín a jednotlivcov,
- konferencie a workshopy,

- verejné vypočutia,
- diskusné a deliberačné fóra,
- ad-hoc osobné konzultácie s vybranými odborníkmi resp. zainteresovanými skupinami a jednotlivcami.

Adekvátne kvantita: čím je oblasť spoločenských vzťahov, ktorú má zamýšľaný právny predpis upraviť širšia a zložitejšia, tým väčšiu časť verejnosti by mali zvolené participatívne metódy zapojiť

Rovnocenné postavenie: také postavenie, ktoré zodpovedá konsenzuálnej spolupráci; čo najmenej prijímania direktívnych rozhodnutí zo strany predkladateľa návrhu právneho predpisu.;

Spokojnosť sa vyplňa na základe spätnej väzby zapojených aktérov, ak nejaká je; prípustný je aj konkludentný súhlas. V prípade konkludentného súhlasu sa uvádza „áno“. „Nie“ sa uvádza len v prípade vyjadrenia výslovného nesúhlasu.

4 VYHODNOTENIE PROCESU TVORBY PP

Vyhodnotenie účasti verejnosti sa vykoná vypracovaním hodnotiacej správy; hodnotiacu správu je vhodné vypracovávať priebežne. Hodnotiaca správa obsahuje najmä:

- zvolený scenár s odôvodnením, prečo bol vybratý,
- cieľ účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu,
- spôsob identifikácie problému a alternatív riešení,
- spôsob identifikácie zainteresovaných skupín a jednotlivcov,
- spôsob identifikácie záujmov a možných konfliktov zainteresovaných skupín a jednotlivcov,
- spôsob zapojenia zainteresovaných skupín a jednotlivcov do tvorby právneho predpisu,
- zoznam zapojených aktérov,
- zvolené a použité participatívne metódy,
- stanoviská zapojených aktérov podľa zvoleného scenára účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu
- ako bolo naložené s pripomienkami verejnosti.

Hodnotiaca správa je prílohou k správe o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu.

Splnenie cieľa účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu: deklaruje sa splnenie cieľa identifikovaného v bode 1.1; v prípade, že sa z rôznych dôvodov (nedostatočný záujem verejnosti, nedostatočný záujem odborníkov ap.) cieľ účasti nepodarí splniť, uvádza sa „nie“. Ak je uvedené „nie“, je adekvátne v hodnotiacej správe tieto dôvody uviesť.